

TRYGG PÅ JOBBET

Ett nyhetsbrev från AFA Försäkring. Nummer 1 2015

VINNARE >

**GÄVLEBORG ÄR DET MEST
DIGITALA LANDSTINGET**

REGIONALA DAGAR >

**HELDAG MED INSPIRATION
PÅ ÅTTA ORTER**

FORSKNING >

**CECILIA BERLIN FÅR
ÅRETS POSTDOC-STÖD**

Handskas rätt med hårfärgen

Frisörer utsätts för starka kemikalier genom hårfärgerna.
Ny forskning visar hur riskerna kan minskas.

afa
FÖRSÄKRING

Äras den som äras bör

DET FINNS MÅNGA bortglömda hjältar där ute på svenska arbetsplatser. Jag tänker på alla ni som ser till att kollegor som behöver utnyttja våra försäkringar också gör det. Alla ni som jobbar på löneavdelningen, personalavdelningen eller HR-avdelningen. Eller som är arbetsmiljöansvariga, fackligt förtroendevalda och skyddsombud. Den insats ni gör när ni påminner en arbetskamrat om att han eller hon kan ha rätt till ersättning från AFA Försäkring känns kanske självklar. Men den kan ha stor betydelse. Varje person som har rätt till ersättning och som får det så fort som möjligt ser vi som en framgång eftersom vår uppgift är att stå för ökad trygghet på den svenska arbetsmarknaden.

DEN HÄR VÅREN har vi fått chansen att fira några av hjältarna. Vi tog tåget till Söderhamn och sedan till Surahammar för att dela ut pokaler och tårtor till det landsting och den kommun som är

”*Det finns många bortglömda hjältar där ute.*”

bäst på att utnyttja de digitala kanaler vi har skapat för att människor snabbt och enkelt ska kunna ansöka om och få ersättning från oss. Region Gävleborg och

Surahammars kommun är ”digitalast i Sverige”, men glädjande nog tätt följda av andra som också har insett fördelarna med våra digitala tjänster. Det kommer fler digitala nyheter under våren som ni kan läsa mer om här intill.

ÖKAD TRYGGHET på arbetsmarknaden är mer än att betala ut ersättning vid arbetsskada, sjukdom, föräldraledighet, dödsfall eller arbetsbrist. Det kan också vara ny forskning som visar hur frisörer kan minska risken att drabbas av allergier till följd av de starka kemikalier som finns i hårfärg. Forskningsstudien som vi har finansierat visar att två enkla knep kan vara den stora skillnaden.

JOHAN LJUNGVIST
KOMMUNIKATIONS DIREKTÖR
AFA FÖRSÄKRING

Fokus på digital utveckling	3
Regionala dagar på många platser	4
Enklare att hitta rätt på nya webben	5
Hårfärg är en arbetsmiljörisk för frisörer	6
De är ”Digitalast i Sverige”	10
Cecilia Berlin fick årets postdoc-stöd	14
Vanligaste frågorna till Kundcenter	16

Trygghet på jobbet för fyra miljoner människor

POSTADRESS AFA Försäkring 106 27 Stockholm
BESÖKSADRESS Klara Södra Kyrkogata 18
KUNDCENTER 0771-88 00 99 VX 08-696 40 00
PÅ WEBBEN www.afaforsakring.se

TRYGG PÅ JOBBET utkommer 4 gånger per år.

KONTAKT: tryggpajobbet@afaforsakring.se

ANSVARIG UTGIVARE: Johan Ljungqvist, kommunikationsdirektör

REDAKTÖRER: Benny Nyberg, AFA Försäkring,

Per Cornell, Baluba Branded Content, www.balubabrandedcontent.se

REDAKTIONSRÅD: Pelle Boman, Marie-Louise Forslund, Julia Fransson,

Oskar Hansson, Mikael Jakobsson, Stefan Lampinen och Oskar Ahlund

UPPLAGA: 13 000

TRYCK: TMG Sthlm

Stort fokus på digital utveckling

Allt fler vill kunna sköta sina ärenden helt digitalt. Nu satsar AFA Försäkring hårt på att digitalisera fler tjänster.

AFA FÖRSÄKRING HAR gjort en omfattande analys av hur flödet kring försäkringarna ser ut. Målet har varit att försöka upptäcka var flaskhalsarna finns, vad det är som tar mest tid i processen med att söka och få ersättning.

– Ett stort behov är att mobilanpassa tjänsterna så att de försäkrade ska kunna sköta sitt ärende från mobilen eller surfplattan. Trafiken via mobila enheter ökar väldigt kraftigt, vi ska självklart möta det behovet, säger Klas Robinson, projektledare på process- och affärsutveckling inom AFA Försäkring.

Den andra stora förbättringen i systemet är att det kommer att gå att göra kompletteringar digitalt via Mina sidor på afaforsakring.se.

– När någon av våra försäkrade söker ersättning kan behov uppstå av att komplettera anmälan med ytterligare uppgifter, som läkarintyg. Nu går vi mot en helt digital hantering för de kunder som vill det, säger Klas Robinson.

DET INNEBÄR ATT all kommunikation mellan den försäkrade och AFA Försäkring kan ske via e-post, sms och liknande.

– Det är en hygienfaktor i dag, inte minst bland yngre. Man är van att få snabb återkoppling. Att skicka post fram och tillbaka tar tid och kostar porto, innebär merarbete för många och har en negativ påverkan på miljön.

Hur går arbetet till för att utveckla tjänsterna?

Inga fler frimärken. AFA Försäkring satsar hårt på att alla ärenden ska kunna skötas via dator och mobil.

Klas Robinson

– Redan i dag kan den som har ett ärende på sjukförsäkringen, arbetsskadeförsäkringen eller föräldraförsäkringen läsa sina brev digitalt. Nästa steg är att ge kunderna möjlighet att välja bort det fysiska brevet och då tar vi en försäkring i taget. Vår föräldraförsäkring är den enklaste att göra helt digital medan arbetsskadeförsäkringen är lite mer komplicerad då den ofta kräver läkarintyg och liknande. Men målet är att vi under året ska vara helt digitala för de kunder som vill. ●

Informera om möjligheten till ersättning

MER ÄN FYRA MILJONER människor är i dag försäkrade hos AFA Försäkring och omfattas av minst en av försäkringarna. En kollektivavtalad lösning innebär att alla anställda omfattas på lika villkor och utan hälsoprövning.

Avtalsförsäkringarna kompletterar de lagstadgade försäkringarna och ger en extra ekonomisk trygghet vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet.

En kollektivavtalad försäkring bestäms efter förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Arbetsgivaren tecknar försäkringen och betalar premierna. När många människor försäkras på lika villkor och utan hälsoprövning kan kostnaden för administration sänkas och riskerna spridas. Det leder till förmånliga försäkringsavtal med låga premier.

EN ANSTÄLLD BEHÖVER inte vara medlem i facket för att omfattas av försäkringarna. De innehåller en garantiregel. Den innebär att försäkringarna gäller så fort kollektivavtalet börjat gälla. Även arbetsgivare utan kollektivavtal kan teckna försäkringar för sina anställda. ●

KOLLEKTIVAVTALADE FÖRSÄKRINGAR

- **Sjukförsäkring för medarbetare som är sjuk-skrivna.**
- **Arbetsskadeförsäkring för medarbetare som skadar sig på eller på väg till eller från jobbet.**
- **Försäkring vid föräldraledighet för medarbetare med föräldra- eller graviditetspenning.**
- **Försäkring vid dödsfall om medarbetaren avlider.**
- **Försäkring vid arbetsbrist om medarbetaren blir uppsagd.**

Miss inte infodagarna!

Vill du veta mer om arbetsmiljöfrågor, försäkringar och annat som är viktigt när man arbetar inom kommun och landsting? Då är de regionala dagarna något för dig.

ÅTTA GÅNGER per år bjuder AFA Försäkring in fackliga representanter och arbetsgivare inom kommuner och landsting till en heldag kring hur man kan bli bättre på att utnyttja de kollektivavtalade försäkringarna.

Men inte bara det. Heldagen innehåller också inspiration kring färsk arbetsmiljöforskning och andra viktiga ämnen för alla inom kommuner och landsting. För att så många som möjligt ska ha möjlighet att ta del av informationen arrangeras de regionala dagarna i olika delar av landet – från Lund till Luleå.

Vilka vänder ni er till i första hand?

– Till dem som känner sig berörda av frågorna. Vi brukar ha lite fler representanter från arbetsgivarsidan – personalchefer, HR-specialister och lönehandläggare. Men vi vänder oss lika mycket till skyddsombud och fackliga förtröendevalda, säger Per Winberg, som

Per Winberg

ansvarar för de regionala dagarna.

Brukar det vara givande?

– Vi får väldigt positiv respons. I utvärderingarna ser vi att det är uppskattat. Vi har en bred målgrupp och i programmet finns det något för alla.

Hur ser upplägget för en dag ut?

– Det är som sagt en heldag med ett pass på förmiddagen och ett på eftermiddagen. Vi bjuder på fika och lunch. Dagen är kostnadsfri för besökarna. ●

VÅRENS REGIONALA DAGAR:

- Kalmar, 28 april
- Stockholm, 19 maj

HÖSTENS REGIONALA DAGAR:
(preliminära datum)

- Borlänge, 24 september
- Umeå, 15 oktober
- Malmö, 19 november
- Göteborg, 3 december

Över 46 miljoner till forskning

AFA Försäkring ger stöd åt 17 nya forskningsprojekt med sammanlagt 46 667 000 kronor.

De olika forskningsprojekten handlar alla om arbetsmiljö och hälsa i någon form och spänner över väldigt olika områden. Allt från chefer som utsätts för mobbing av sina anställda till sambandet mellan stress och depression men också risken för vårdanställda att bli sjuka av luftburna smittor. Ett annat projekt handlar om hur ett aktivitetsbaserat kontor påverkar de anställda.

FOTO: NIKLAS BJÖRLING

Ett av forskningsprojekten handlar om hur ett aktivitetsbaserat kontor påverkar de anställda.

Fall är vanli

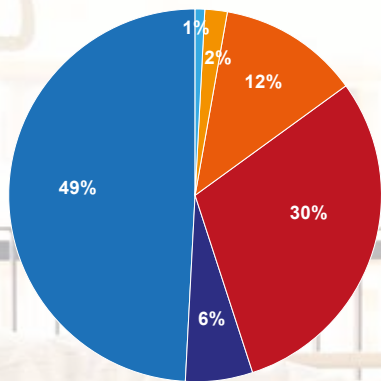
Ny statistik från AFA Försäkrings skadedatabas visar att fallolyckor är den vanligaste arbetsskadan för anställda inom kommun och landsting.

42 PROCENT AV alla allvarliga arbetsplatsolyckor som inträffar bland personal inom kommuner och landsting är fallolyckor.

Personer som ramlar på jobbet och skadar sig så illa att de blir sjukskrivna

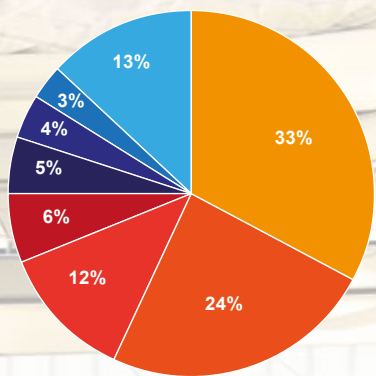
400%

fler personer överlever efter hjärtstopp utanför sjukhus i dag jämfört med för 20 år sedan. Ökningen kan kopplas till att det finns fler hjärtstartare i samhället i dag.

Fallolyckor som inträffat under åren 2008–2013 fördelade på typ av fallolycka. Kvinnor. (antal olyckor: 4421)

- Fall från höjd
- Fall i trappa
- Ramla inne
- Ramla oklart inne/ute
- Ramla ute
- Stegen

Fall i samma höjd fördelade på yrkesgrupp. Kvinnor 2008–2013. (antal olyckor: 3767)

- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Barnskötare, fritidsledare, förskollärare och fritidspedagoger
- Lärare
- Sjuksköterskor, barnmorskor och medicintekniska ass
- Hotell-, restaurang- och storköksarbete
- Städare och fönsterputsare
- Socialt arbete
- Övriga yrken

gaste arbetsolyckan

minst en månad eller drabbas av medicinsk invaliditet.

AFA Försäkring presenterade nyligen en rapport om detta, baserad på statistik ur skadedatabasen. Rapporten visar att kvinnor är de som löper den största risken. Inte bara i antal, även procentuellt sett. Bland kvinnor är 46 procent av arbetsskadorna orsakade av fall, bland männen är siffran 31 procent.

DE KVINNOR SOM är mest drabbade av fallolyckor arbetar som undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter

samt inom förskola eller fritids.

Det är också tydligt att den äldre åldersgruppen kvinnor, alltså de mellan 56 och 64 år, löper större risk att skada sig. Förklaringarna till det är att de är känsligare för frakturer och liknande, har sämre balans och ramlar lättare och att deras läkeprocess går långsammare.

Både för män och kvinnor inom kommuner och landsting är det fallolyckor där man ramlar från samma höjd som är vanligast. Alltså olika typer av halkolyckor och snubbelolyckor snarare än fall från stegar och trappor.

”Ersättningskollen ger koll på läget.”

Ersättningskollen.se är nominerad i kategorin Årets innovation i Insurance Awards 2015. Priset går till den innovation som varit nyskapande eller haft effekt under det senaste året. Webbtjänsten lanserades av AFA Försäkring, Försäkringskassan och Svensk Försäkring i mars förra året.

Enklare att hitta på nya webben

Nya ingångar för fack och arbetsgivare. Enklare navigering. Och lättare att se om man omfattas av försäkringarna. Nya afaforsakring.se ska andas tydlighet.

EFTER EN ANALYS av trafiken på sajten och enkäter bland användare stod det klart att vissa saker fungerade mindre bra. Det blev utgångspunkten för en redesign av afaforsakring.se. Sajten är ett viktigt verktyg i AFA Försäkrings arbete med att digitalisera sina tjänster. Därför är det av största vikt att användarna hittar rätt och får rätt information i förhållande till vilket ärende de ska utföra.

– Ett problem var att arbetsgivare och representanter från facket inte hittade rätt. Nu har vi gett dem en egen ingång där de finner information som är anpassad till deras behov, säger kommunikatör Kristin Örtqvist.

I linje med detta har också sajten forsakrad-viajobbet.se flyttat in på afaforsakring.se. Det är ytterligare ett sätt att samla information som vänder sig

till försäkringsinformatörer och chefer på ett ställe.

– En förbättring är också att vi har försökt minska risken att folk gör felaktiga anmälningar. När man gör

Maria Norman

en anmälan på nya sajten måste man göra aktiva val. Då blir det förhoppningsvis tydligt om man har rätt till ersättning eller inte, säger projektledare Maria Norman.

TIDIGARE ANALYSER av sidan har visat att många tappat bort sig. Därför finns det nu en tydligare navigering på sajten.

Är ni nöjda med resultatet?

– Det är superspännande att se hur trafiken ser ut. Det verkar som att användarna förstår hur de ska göra för att anmäla genom att göra aktiva val. Men resultatet har vi först om några månader, säger Kristin Örtqvist. ●

FOTO: SHITTERSÖCK

Knepen som gör jobbet säkrare

Hårfärg innehåller allergiframkallande kemikalier. Dessbättre visar en ny forskningsstudie att det finns metoder som kan göra frisörernas vardag säkrare. Men det är inte helt självklart att arbetsmiljön går först för pressade småföretagare.

TEXT: MAGNUS HAGSTRÖM FOTO: ANNA RUT FRIDHOLM

SIT ERIKSPLAN i centrala Stockholm är ett frisörtätt område. Inom en liten radie hittas inte mindre än 15 salonger. Den som händelsevis tittar in på Fem Saxar en eftermiddag kan lyssna till det vanliga trivsamma småpratet mellan kund och frisör. Känslan är att "allt är som vanligt" – men något har ändå ändrats sedan salongen deltog i en studie av hudexponeringen för hårfärgämnen hos frisörer som finansierades av AFA Försäkring.

– Det kändes bra att vara med. Ämnet är klart aktuellt, intressant och samtidigt lite skrämmande, säger Susanne Andersson, som driver salongen sedan 23 år tillsammans med tre kollegor.

Studien genomfördes av Marie-Louise Lind vid Institutet för Miljömedicin på Karolinska Institutet och innehöll resultat från 20 frisörer utspridda på 11 salonger. Undersökningen tittade särskilt på de moment där frisörerna inte har handskar, till exempel vid klippning av nyfärgat hår. Man testade också hur länge en hårfärgning släpper ifrån sig de kemiska ämnen som finns i färgen genom att kunder lämnade hårprover varje vecka

– och det visade sig att ännu efter två veckor avger håret ämnen som kan vara allergiframkallande.

– Frågan är om det är tekniskt möjligt att framställa kemiska ämnen som funkar för permanent hårfärgning utan att de är farliga, säger Marie-Louise Lind.

SAMTIDIGT MENAR hon att det ändå finns metoder för att minska hudexponeringen för hårfärgämnen. Ett sätt är att först klippa håret och sedan färga det, vilket ju skulle ge en tydlig minskning av kontakten med nyfärgat hår.

– Men frisörerna är ovana att tänka så, det tar längre tid för dem att jobba på det sättet eftersom de

Marie-Louise Lind.

måste vänta på att håret ska torka mellan klippning och färgning. Jag har bara träffat en frisör någonsin som klipper före färgning.

Susanne Andersson bekräftar att det nog blir svårt att få igenom en ändrad arbetsordning, åtminstone på kort sikt. Den normala gången är att man färgar otvättat hår, tvättar det, låter det torka och sedan klipper. Skulle man inleda med klippning krävs tvättning två gånger – och torkning däremellan. En betydligt mer tidskrävande process, vilket i slutänden betyder att varje kund skulle behöva betala mer.

– Det är också lättare att färga otvättat hår eftersom det är bra med lite naturligt fett i hårbotten, säger Susanne Andersson.

STORA SKILLNADER MELLAN HANDSKARNA

- **I projektet testades vilka handskmaterial som ger bäst skydd mot hårfärg. Handskar av polyvinylklorid (PVC), naturgummilatex och nitrilgummi testades.**
- **Alla testade handskar hade en genombrottstid på över en timme, vilket innebär att de skyddar mot exponering under den tiden.**
- **Nitrilgummi-handskar hade den längsta genombrottstiden (223 minuter), följt av naturgummilatexhandsken och PVC-handskan.**

MEN EFTERSOM undersökningen ändå visar att hårfärgningsämnen är en tydligt bidragande faktor när det gäller allergiska problem har Susanne och hennes kollegor blivit noggrannare i andra delar av arbetsprocessen.

– Nu använder vi handskar mycket mer. Vi har alltid varit duktiga på att använda handskar >>>

*Susanne Andersson
driver salongen
Fem Saxar i Stock-
holm. Här färgar
hon håret på
Margita Lindblom.*

Susanne Andersson har tagit till sig vissa saker från forskningen. Annat är svårt att ändra på, tycker hon.

»» vid applicering av färg, toning och blekning. Mindre duktiga, kan vi väl säga, när vi tvättat efter verkningstiden. Efter undersökningen har det blivit ändring, nu använder vi alltid handskar och vi tycker att tunna vinylhandskar är de mest lämpade. De är tunna, smidiga och bra för känslan i vårt yrke.

MEDVETENHETEN bland frisörerna om hälsoriskerna varierar, bland annat beroende på att få av dem är anslutna till företagshälsovården.

– Vi har stött på frisörer som använder trasiga handskar eller vänder dem utochin. Handskarna bör bytas åtminstone efter varje färgkund, säger Marie-Louise Lind.

Susanne Andersson bekräftar att många i branschen avstår från att

ansluta sig till företagshälsovården. Inställningen är att man inte har tid att vara sjuk.

– Det stämmer till hundra procent. Frisörer har normalt egna firmor numera, det var skillnad förut när ganska många var anställda. Är vi borta får vi in noll kronor.

För den som inte själv drabbats av allergiska besvär ligger det nära till hands att bortse från den problematiken, och ämnet diskuteras inte särskilt mycket frisörkollegor emellan. Medvetenheten om andra hälsoproblem, som värk i rygg och axlar, är betydligt större.

En attitydförändring som ändå skett är att frisörerna generellt väljer att använda hårfärgningsmedel med lägre procent väteperoxid än tidigare.

Kemikalierna fastnar även på utrustning.

– Förr använde vi ofta 12 eller 18 procents blandning, nu är det vanligtvis 3 eller 6 procent, säger Susanne.

FARAN MED allergiframkallande ämnen i hårfärgningsmedel är förstås inte något som enbart handlar om frisörernas hälsa. Det finns en kund också, och Karolinska Institutets undersökning visar att ämnena sitter i ganska länge efter infärgningen.

– Åtta kunder lämnade hårprover varje vecka och vi såg att det nyfärgade håret på en av ”försökspersonerna” släppte ifrån sig hårfärg i upp till sex veckor, berättar Marie-Louise Lind.

Själv har hon också som en konsekvens av sin forskning valt bort att färga håret.

– Jag går inte själv och färgar håret, dels för allergirisken, dels för att det inte är bra för miljön.

När vi besöker Fem Saxar har kunden Margita Lindblom satt sig

”Efter undersökningen har det blivit ändring, nu använder vi alltid handskar.”

för att få håret färgat, något som hon låter göra var sjätte vecka. Hon är därmed en ganska typisk kund, de flesta som kommer till Fem Saxar vill ha slingor eller helfärgning.

– Jag har gått hos Susanne i 25–26 år men aldrig reagerat på hårfärgningen, och då tänker man inte så mycket på hälsoriskerna för egen del. Men jag har ju förstått att det är starka ämnen som sitter i.

VAD TROR DÅ Marie-Louise Lind att man kan göra för att minska riskerna kring allergiframkallande ämnen i hårfärgningsmedel?

– Det gäller nog att informera, några kanske provar att klippa först och färga sen och tycker att det är okej att jobba så, och så sprider det sig. När det gäller andra moment är det bra att ha handskar, men jag skulle inte rekommendera gummihandskar till dem med handeksem. Alla gummihandskar innehåller ämnen som kan ge kontaktallergi. ●

Marie Bagge utbildar frisörelever i arbetsmiljöfrågor:

”Idealet vore att följa förslagen i studien”

Yrkesgymnasiet i Gävle är en av många skolor i landet som utbildar frisörer. För huvudläraren Marie Bagge är arbetsmiljöfrågorna en viktig del av utbildningen.

– **SKOLVERKET HAR** tydliga kursmål när det gäller ergonomi och andra arbetsmiljöfrågor, men även för mig som person är det otroligt viktigt att prata om ergonomi och hur vi skyddar oss mot allergier. Jag har själv fått sluta som frisör därför att kroppen inte höll. Och det innebär att jag fick sluta med det roligaste jag visste.

Marie tror att frisörutbildningarna generellt är seriösa när det gäller att ta upp arbetsmiljöfrågor. Konkurrenten är så hård i dag att de som inte sköter sig skulle försvinna.

Men det är ju också så att den arbetsmarknad frisörerna utbildar sig till är väldigt tuff, och det påverkar möjligheterna att jobba på

Marie Bagge tvingades sluta som frisör för att kroppen inte höll. Nu undervisar hon blivande frisörer.

arbetsmiljömässigt bästa sätt.

– Idealet vore ju att göra som det föreslås i forskningsrapporten om hårfärgningsmedel, det vill säga att klippa först och färga sen för att minska hudexponeringen. Vi pratar om det som en tänkbar variant, men vi pratar också om tidseffektivitet och kostnadseffektivitet. Vi måste ta hänsyn till vad kunden är villig att betala, och då är det inte riktigt realistiskt att använda en metod där vissa moment görs två gånger.

DÄREMOT FRAMHÅLLER Marie Bagge att man från skolans sida är noga med andra rekommendationer.

– Vi tycker att man ska använda munskydd när man blandar färg. Och handskar är givet när man färgar eller tonar hår, men även när man tvättar håret. Däremot är det nästan omöjligt att klippa med handskar, man får inte alls någon hårkänsla. De skulle i så fall behöva sitta så hårt på handen att det är olämpligt av andra skäl. ●

Att klippa först och sedan färga minskar hudexponeringen.

Christine Hedlund och Elisabeth Ståhlhammar jublar över segern tillsammans med kollegorna på Landstinget i Gävleborg.

Vem kan slå region Gävleborg?

De upptäckte hur smidigt det var att hantera alla ärenden till AFA Försäkring via webben. Nu är Region Gävleborg det landsting i landet som är mest digitalt. Värt tårta och pokal, såklart!

TEXT: PER CORNELL FOTO: NIKLAS BJÖRLING

»» TÄVLINGEN "Digitalast i Sverige" är nu avgjord. Bland landstingen var det flera som utmärkte sig positivt. Men det är Region Gävleborg som har kommit längst i sin digitalisering.

För att uppmärksamma de dolda hjältar som ligger bakom detta strategiska arbete inom Region Gävleborg reste Trygg på jobbet utsända till Söderhamn tillsammans med AFA Försäkrings Benny Nyberg och Julia Fransson, som ansvarar för kampanjen. För i Söderhamn finns landstingets avdelning för löneadministration, och det är de som hjälper anställda med att anmäla till AFA Försäkring för att söka ersättning vid arbetsskada eller långvarig sjukdom.

VI PROMENERAR från stationen genom den charmiga småstaden i hjärtat av Hälsingland fram till lasarettet där HR-coachen Christine Hedlund möter oss. I fikarummet har hennes medarbetare slutit upp. Det fnissas lite i arbetsgruppen, som inte är helt van vid att en delegation från Stockholm gör sig besväret att resa upp till Söderhamn med tårter, pokal och diplom för att uppmärksamma något de numera gör mer eller mindre rutinmässigt.

– Vi blev helt överrumplade när vi fick veta att vi hade vunnit. Det känns jätteroligt att få uppskattning för det vi gör, säger Christine.

Kampanjen "Digitalast i Sverige" lanserades förra året och är ett sätt

Christine Hedlund och Elisabeth Ståhlhammar ansvarar för anmälningarna till AFA Försäkring.

Inget kalas utan tårta!

att visa för kommuner och landsting vilka vinster det finns för dem med att växla om från att skicka in pappersblanketter till att anmäla digitalt till AFA Försäkring när medarbetare anmäler arbetsskada eller långvarig sjukdom.

– Alla kommuner och landsting har inte insett fördelarna med att hantera försäkringsärendena digitalt. Det är betydligt lättare för löneadministratörerna och personalsekreterarna jämfört med att fylla i pappersblanketter och sedan posta dem till oss, säger Benny Nyberg, kommunikatör på AFA Försäkring.

Han och kollegan Julia Fransson har sett ett tydligt trendbrott under 2014, där landstingen är de organisationer där digital anmälan ökar mest. Att anmäla digitalt till AFA Försäkring kan innebära att den försäkrade får ut sin ersättning upp till en månad snabbare jämfört med om det skickas pappersblanketter fram och tillbaka. Risken att fylla i fel minskar också drastiskt.

– Att använda våra digitala tjänster gör att hanteringen går lättare och säkrare för de anställda och att de snabbt kan få ut sina försäkringspengar om de har råkat ut för något på jobbet, säger Benny Nyberg.

Sorlet i fikarummet lägger sig. Det börjar bli dags för prisutdelning. Benny Nyberg harklar sig och ställer sig mitt i rummet.

– Har ni hört att ni är bäst i landet?

Han får ett rappt svar:

– Det har vi vetat länge.

Alla brister ut i ett förlösande skratt.

– Ni är det mest digitala landstinget i Sverige. Det var strid på kniven mot Norrbotten. Det här är en stor fördel för alla som är anställda på Region Gävleborg.

POKALEN ÖVERLÄMNAS till Christine Hedlund. Hon och kollegan Elisabeth Ståhlhammar lyfter den och ett vilt jubel utbryter. Pokalen ska kysas och vandra laget runt. Sedan

MEST DIGITALA
KOMMUNERNA

1. Surahammar	96%
2. Boxholm	92%
3. Mörbylånga	92%
4. Bjuv	92%
5. Vara	91%
6. Perstorp	91%
7. Ragunda	90%
8. Mölndal	88%
9. Habo	88%
10. Säfte	88%

MEST DIGITALA
LANDSTINGEN

1. Gävleborg	79,02%
2. Norrbotten	79%
3. Jämtland	78%
4. Västerbotten	77%
5. Värmland	76%
6. Västra Götaland	75%
7. Skåne	71%
8. Östergötland	69%
9. Jönköping	68%
10. Södermanland	66%

blir det tårta. Efter fikastunden förklarar Christine och Eliabeth lite mer om hur de har tänkt när de har växlat över till digital hantering av alla landstingets ärenden till AFA Försäkring.

– Det började nog med att vi var på ett informationsmöte i Gävle för flera år sedan som handlade om den här frågan. Då fick vi upp ögonen för att det skulle vara mycket smidigare att jobba digitalt med detta, säger Christine.

Och administrationen har blivit betydligt enklare för Christine och hennes kollegor.

Hur har ni gjort för att få fler att utnyttja sina försäkringar?

– Vi har lite bevakning på dem

”*Det går snabbare och enklare och jag slipper alla pärmar.*”

som är sjukskrivna en längre tid eller har skadat sig på jobbet. Om de inte har anmält kontakter vi dem och påminner, säger Elisabeth. **Varför tycker ni att det är viktigt att påminna?**

– Så många medarbetare som möjligt ska få ut den ersättning de har rätt till. Det handlar ju om att vi vill vara en bra arbetsgivare som också visar att den här anställningsförmånen finns, säger Christine.

Finns det några andra fördelar för er administratörer med att arbeta digitalt?

– Förutom att det går snabbare och enklare slipper jag alla pärmar med kopior av anmälningar. Nu finns alla fakta sparade i systemet och tillgängliga för administratörerna när de behöver dem.

Hur ska ni göra för att behålla er tätt position bland landstingen?

– Den ska vi behålla såklart. Målet är att vi ska vara 100 procent digitala. ●

Surahammar kvar i täten

Bäst 2013. Bäst 2014. Nu siktar Surahammars kommun på att bli 100 procent digitala.

Glada medarbetare på den digitalaste kommunen i Sverige.

FOTO: PIA NORDLANDER

Karin Silfver

NÄR KARIN SILFVER, personaladministratör i Surahammar, väl hade insett fördelarna med de digitala tjänsterna var det bara att dra konsekvenserna av det – skrota pappersblanketter.

– När vi hörde om möjligheterna för några år sedan tänkte jag att det här måste vi testa, nu är vi bäst.

Karin Silfver och kollegorna hjälper alla anställda som är osäkra med att göra en digital anmälan till AFA Försäkring. Det börjar redan med att de alltid påminner anställda som rapporterat in en arbetsskada eller varit långtidssjukskrivna.

– För oss är det bara fördelar. Jag får ett mejl när någon har gjort en anmälan. Då går jag bara in och bekräftar anställningen. Det är en enklare hantering. Dessutom sparar vi på både papper och porto.

Kan ni bli helt digitala?

– Det är målet i år. Jag vet att vi skickade in en blankett förra året, kanske var det den som drog ner oss till 96 procent

Hur känns det att vinna igen?

– Det är väldigt roligt med uppmärksamheten. Nu har vi skaffat ett större bord för att få plats med den nya pokalen och alla diplom. ●

”Pengarerna ger mig handlingsfrihet”

Cecilia Berlin ska undersöka hur social hållbarhet kan över-sättas till konkreta designkriterier för arbetsplatser där både yngre och äldre arbetar. Det har gett henne AFA Försäkrings postdoc-stöd på 2 miljoner kronor.

TEXT: CAMILLA ARVENBERG FOTO: JAN-OLOV YXELL

STÖDET FRÅN AFA Försäkring har teknologie doktor Cecilia Berlin fått för att utveckla konkreta designkriterier för skapandet av arbetsplatser som inkluderar flera generationer i arbete. Designprinciperna är tänkta att underlätta för företagsledning, arkitekter, samhällsutvecklare och lärare att utforma socialt hållbara arbetsmiljöer där de anställdas bidrag värderas högt och förstärks.

– Min långtidsvision är att min forskning kan användas till att skapa en kultur redan i grundskolan, där barn – framtidens arbetstagare – tidigt lär sig att känna igen vad som utmärker en bra arbetsplats för både kropp och tankeförmåga, säger Cecilia Berlin.

Hur kommer det sig att du sökte AFA Försäkrings postdoc-stöd?

– Det var tur och timing – det har varit en svår resa att börja förstå hur man ska förhålla sig till social hållbarhet som forskare, lärare och ingenjör. Men jag kom till klarhet ungefär i samma veva som det blev dags att ansöka – och jag måste säga att skrivprocessen för att förklara vad jag ville göra var en stor

hjälp för att nå ytterligare klarhet, att klä det i ord fick det att mogna fram lite mer.

Hur kommer pengarna att påverka din forskning?

– De ger handlingsfrihet för att söka efter svaren på hur vi ska förstå och närma oss en socialt hållbar arbetsvärld. Med det här stödet kan jag kanske driva min tes att social hållbarhet måste stärkas till att vara en drivkraft för att påverka och ändra i helheten också.

Varför blev du forskare?

– Efter min civilingenjörsexamen arbetade jag ett år som teknisk illustrationskonsult och kände att jag inte utvecklades. I den vevan dök det upp en doktorandtjänst på Chalmers som handlade om det jag skrev examensjobb om. Jag var mentalt

”Jag vill förmedla grundkunskaper om hur vi ska kunna skapa framtidens goda arbete!”

STÖD TILL FORSKNING

- AFA Försäkring finansierar forskning med ca 150 miljoner kronor varje år.
- Ämnesområdena är arbetsmiljö och hälsa.
- Sedan 2012 delas postdoc-stöd ut till yngre forskare.

redo för en förändring och tillfället dök upp.

Hur kom du in på just det här forskningsområdet?

– Jag har alltid varit intresserad av människokroppen. Det ledde till ett självskrivet intresse för ergonomi när det väl dök upp som ämne i min grundutbildning. Kombinerat med design och arbetsplatsutformning fick jag alla mina intressen uppfyllda på en gång – det sociala, det kroppsliga, det kreativa och det mentala. Social hållbarhet kom in ganska sent i bilden i och med att området är nytt.

Vad har du för framtidsplaner?

– Jag vill fortsätta att förmedla kunskaper om hur vi ska kunna skapa framtidens goda arbete! Jag vill också att fler ska förstå vad social hållbarhet innebär, för just nu är innebörden ganska elastisk. Företagsledning kan uppleva det som ytterligare ett krav att leva upp till. Hållbarhet som begrepp har det problemet – det är ett stort ansvar att leva hållbart, och när vi inte kan konkretisera de handlingar som gör skillnad blir begreppet tomt och folk tappar motivationen. ●

Sofía Berlin brinner för att utveckla framtidens arbetsplatser.

Sofia – vägen till snabb service

Sofia Eriksson är en av ungefär 30 personer som arbetar på AFA Försäkrings Kundcenter.

– Oftast kan vi hjälpa dem som ringer direkt.

TEXT: MAGNUS HAGSTRÖM

FÖRUTOM ATT SVARA i telefon har Sofia Eriksson och hennes kollegor på Kundcenter en del andra arbetsuppgifter, som att besvara frågor via e-post.

Vilka är de vanligaste ärendena?

– Främst är det anställda som hör av sig när de råkat ut för arbetsskada eller är sjukskrivna. De undrar om de har rätt till ersättning, hur det går i deras ärende eller om skickade handlingar – läkarintyg, till exempel – kommit fram. Även arbetsgivare hör av sig, ofta med frågor om Kundwebben, där de digitalt kan bekräfta om en person är anställd.

Vad kan ni hjälpa till med?

– Oftast kan vi hjälpa dem som ringer direkt här på Kundcenter. Är det specifika frågor kopplar vi dem till handläggare, men det känns som att vi hjälper ganska många redan i telefon.

Kan kampanjer och nyheter påverka hur många som ringer?

– Ja, vissa kampanjer märks mer än andra. När vår nya försäkring, Föräldrapenningtillägg, kom i början av 2014 blev det anstormning. AFA Försäkring, LO och Svenskt Näringsliv drev kampanj och det fanns information ute på mödravårdscentraler och barnavårdscentraler. Tidigare hade arbetsgivare betalat föräldralön, nu ringde många för att kolla om de

FOTO: AFA FÖRSÄKRING

Sofia Eriksson gör allt för att hjälpa dem som ringer in till AFA Försäkring med frågor.

”Främst är det anställda som hör av sig när de råkat ut för arbetsskada eller är sjukskrivna.

omfattades av försäkringen.

Hur jobbar ni för att kunderna ska bli nöjda?

– Vi försöker höra så mycket som möjligt vad kunden vill ha svar på, man får känna av lite om den som ringer eller mejlar fått svar. Kan vi inte lösa det själva kopplar vi vidare och vi pratar också med kollegorna om vi har ett ärende vi är osäkra på. För ett år sedan hade

HÄR NÄR
DU OSS

● Du når AFA Försäkrings Kundcenter på telefonnummer 0771-88 00 99.

● All information om försäkringarna finns också på afaforsakring.se.

vi en kundundersökning där kunder blev uppringda efter avslutat samtal om de ville ge respons. Största delen var nöjda.

Vilken är den vanligaste felringen?

– Det händer att kunder tror att de kommit till Alfakassan, som är en A-kassa. Jag kan förstå att det blir fel och när det händer hänvisar vi till rätt ställe. ●